

**Берег острова Ніколая.** 1848. [13–21 вересня] або 1849. [23–29 серпня. Острів Ніколая]. Папір, акварель. 13,8 x 22,9. НМТШ, № г-741.

**Русов А.** Коллекция рисунков Т. Г. Шевченка / А. Русов // Киевская старина. – 1894. – Т. XLIV. – Февраль. – С. 186.

**Каталог Музея украинских древностей В. В. Тарновского / Сост. Б. Д. Гринченко.** – Чернигов, 1900. – Т. 2. – С. 177. – № 208.

**Київський міський музей.** – Пб., 1914. – Вип. 2. – Табл. XIV. – № 2.

**Малюнки Т. Шевченка / За артистичним доглядом проф. В. В. Мате.** Изд. обществом им. Т. Г. Шевченка для вспомоществования нуждающимся уроженцам Южной России, учащимся в высших учебных заведениях г. Санкт-Петербурга. – СПб., 1914. – Вип. 2. – Табл. 14. – № 2.

**Новицький О.** Краєвиди в поезії та малюнках Шевченка / О. Новицький // Сяйво. – 1914. – № 2. – С. 58.

**Новицький Ол.** Тарас Шевченко як маляр / Ол. Новицький. – Львів; М. : Накладом Наукового Товариства імени Шевченка, 1914. – С. 56, 57. – № 238, 250.

**Шевченківські ювілейні видання // Україна.** – 1914. – Кн. 2. – С. 136–137.

**Карачевська Л.** Виставка Т. Шевченка : провідник / Л. Карачевська. – Чернігів : Чернігівський Державний музей Укрнаука НКО УРСР, 1930. – С. 19. – № 43.

**[Новицький О.] [Коментар до малюнків Т. Г. Шевченка] / [О. Новицький] // Шевченко Т. Г. Повне зібрання творів. – Т. 8: [Малярські твори Тараса Шевченка / Упорядкув. та комент. О. Новицького]; ВУАН, Комісія для видавання пам'яток новітнього укр. письменства. – [К.] : Держ. вид-во України, [1932]. – С. 98, 99, 178.**

**Штаерман Ю.** Шевченко-акварелист / Ю. Штаерман // Харьковский рабочий. – 1938. – 10 октября.

**Штаерман Ю.** Шевченко-художник / Ю. Штаерман // Соціалістична Харківщина. – 1938. – 2 вересня.

**Владимирский Г. Д., Савинов А. Н.** Т. Г. Шевченко-художник / Г. Д. Владимирский, А. Н. Савинов. – Ленинград; М. : Искусство, 1939. – С. 29.

**Легкодух Д.** Шевченко-художник – реаліст / Д. Легкодух // Дзержинець. – 1939. – 9 березня.

**Раєвський С. Є.** Життя і творчість художника Тараса Шевченка / С. Є. Раєвський; за заг. ред. О. І. Білецького, С. О. Гілярова і С. В. Ткаченка. – Харків : Мистецтво, 1939. – С. 70.

**Штаерман Ю.** Живописец, рисовальщик, гравер / Ю. Штаерман // Красное знамя. – 1939. – 9 марта.

**Республіканська ювілейна Шевченківська виставка у Києві : каталог-путівник.** – К., 1941. – С. 44. – № 227.

**Бейсов Т.** Шевченко в Казахстане : очерк / Т. Бейсов. – Алма-Ата : Казах. гос. изд. худож. лит., 1952. – С. 58.

**Дневные** записки плавания А. И. Бутакова на шхуне «Константин» для исследования Аральского моря в 1848–1849 гг. По рукописным материалам Узбекской и Украинской государственных публичных библиотек / Подг. к печати Е. К. Бетгер. – Ташкент : АН Узбекской ССР, 1953. – С. 29.

**Легкодух Д.** Поет і художник / Д. Легкодух // Соціалістичне життя. – 1960. – 8 березня.

**Ткаченко М. М.** Літопис життя і творчості Т. Г. Шевченка / М. М. Ткаченко. – К. : Вид-во АН УРСР, 1961. – С. 125.

**Утегенов Б.** Тарас Григорьевич Шевченко в Каракалпакии / Б. Утегенов // Советская Каракалпакия. – 1961. – 10 марта.

**Мацапура М.** Т. Г. Шевченко та О. І. Бутаков / М. Мацапура // Тарас Шевченко-художник. Дослідження, розвідки, публікації. – К. : Мистецтво, 1963. – С. 80.

**Анісов В.,** Серeda Є. Від підмайстра до академіка. Нарис про Шевченка-художника / В. Анісов, Є. Серeda. – К. : Мистецтво, 1967. – С. 45.

**Державний музей Т. Г. Шевченка :** каталог фондів. Вип. 1. Живопис, скульптура, графіка / За ред. К. В. Чумак. – К. : Мистецтво, 1967. – С. 21.

**Большаков Л. Н.** Літа невольничі: книга пошуків і досліджень про Шевченка періоду заслання / Л. Н. Большаков. – К. : Дніпро, 1971. – С. 359.

**Большаков Л. Н.** До питання про творчу історію деяких жанрових та пейзажних творів Шевченка / Л. Н. Большаков // Збірник праць двадцятої наукової шевченківської конференції. – К. : Наукова думка, 1973. – С. 84.

**Большаков Л. Н.** Добро найкраще на світі... Пошуки, роздуми, підсумки / Л. Н. Большаков. – К. : Дніпро, 1981. – С. 250.

**Шевченківська** енциклопедія : в 6 т. / НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка; редкол.: М. Г. Жулинський (гол.) [та ін.]. – К., 2012. – Т. 1: А–В. – С. 150, 371, 372.

**Шевченко Т.** Повне зібрання творів : у 12 т. / Т. Шевченко; голова ред. кол. М. Г. Жулинський; НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка. – К. : Наукова думка, 2013. – Т. 9: Мистецька спадщина. Живопис і графіка. 1847–1850. – С. 466, 467–468. – № 62, 64.

**Шевченко-художник.** Бібліографічний покажчик (1839–2012) : у 2 т. / Упоряд.: Н. І. Орлова, Л. І. Буряк, Б. А. Короленко. – Т. 1. – К. : ДП НВЦ «Пріоритети», 2013. – 434 с.

**Шляхами** Великого Кобзаря : атлас / [упоряд.: Л. М. Веклич, Н. О. Крижова; авт. текстів: О. В. Білоконь та ін.; відп. ред. Н. О. Крижова]. – К. : ДНВП «Картографія», 2013. – С. 45.